Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på en av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

engelska

Swipe to change

Direktiv om otillbörliga affärsmetoder (2005/29)

VILKET SYFTE HAR DIREKTIVET?

I det definieras de **otillbörliga affärsmetoder** som tillämpas av näringsidkare gentemot konsumenter, och som är förbjudna i Europeiska unionen (EU). Det gäller för varje handling eller underlåtenhet i direkt relation till marknadsföring, försäljning eller leverans av en produkt från en näringsidkare till konsumenter.
Direktivet skyddar på så sätt de ekonomiska intressena hos konsumenter före, under och efter att ett handelsavtal ingås.
Direktivet säkerställer skydd på samma nivå för alla konsumenter oavsett inköps- eller försäljningsplats i EU.

VIKTIGA PUNKTER

Otillbörliga affärsmetoder är metoder som:
motsäger kraven på god yrkessed*,
avsevärt kan förvränga genomsnittskonsumentens* ekonomiska beteende.
Vissa konsumenter behöver extra skydd på grund av särskild sårbarhet för affärsmetoden eller produkten, genom sin ålder (barn eller gamla), lättrogenhet eller psykisk eller fysisk sjukdom.
Direktivet definierar två särskilda kategorier av affärsmetoder som särskilt otillbörliga: **vilseledande affärsmetoder** (genom handling eller underlåtenhet) och **aggressiva affärsmetoder**.

Vilseledande affärsmetoder

Vilseledande handlingar

En affärsmetod är vilseledande genom handling om den inbegriper oriktiga eller falska uppgifter eller om den kan vilseleda genomsnittskonsumenten, även om den information som lämnats är korrekt i sak, och kan få honom/henne att ta ett transaktionsbeslut som han/hon inte skulle ha tagit annars. Exempel på sådana handlingar är bl.a. falsk eller bedräglig information om:
produktens förekomst eller beskaffenhet,
produktens huvudsakliga egenskaper (som tillgänglighet, förmåner, risker, sammansättning, geografiskt ursprung, de förväntade resultaten vid användning osv.),
vad näringsidkarens åtaganden omfattar (i uppförandekoder som näringsidkaren har godkänt att vara bunden till),
priset eller existensen av en viss prisfördel,
behov av service eller reparation.

Vilseledande underlåtenhet

En affärsmetod är också vilseledande om väsentlig information som genomsnittskonsumenten behöver för att fatta ett upplyst transaktionsbeslut är borttagen eller anges på ett otydligt, oförståeligt eller tvetydigt sätt eller vid fel tidpunkt och därmed sannolikt orsakar (eller skulle kunna orsaka) att konsumenten tar ett inköpsbeslut som han eller hon inte skulle ha tagit annars.

Aggressiva affärsmetoder

Affärsbeslut ska tas fritt av konsumenten. En affärsmetod är aggressiv och otillbörlig om den genom trakasserier, tvång eller otillbörlig påverkan* avsevärt försämrar genomsnittskonsumentens valfrihet och får honom eller henne att ta ett inköpsbeslut som han eller hon inte skulle ha tagit annars.
Flera omständigheter behöver sålunda tas i beaktande för att avgöra om en affärsmetod är aggressiv eller inte. Till dessa hör:
tidpunkt, plats och varaktighet för affärsmetoden,
användning av hotfullt eller kränkande språk eller beteende,
näringsidkarens nyttjande av särskilda omständigheter av sådan allvarlighetsgrad (t.ex. dödsfall eller svår sjukdom) att det försämrar konsumentens omdöme, för att påverka dennes beslut angående produkten,
oproportionerliga villkor som inte följer av avtalet och som används när konsumenten önskar utöva sina rättigheter enligt avtalet (som t.ex. att säga upp eller byta ett avtal)
Bilaga I till direktivet innehåller en lista över 31 affärsmetoder som ska anses otillbörliga under alla omständigheter.

Tillämpning – bedömning

År 2013 offentliggjorde Europeiska kommissionen en första bedömning av hur EU-länderna tillämpade direktivet, och även en beskrivning av de åtgärder som behövdes för att maximera dess fördelar. Kommissionen noterade att de nationella myndigheterna kunde få bukt med ett stort antal missledande och aggressiva affärsmetoder. Dess rättsliga ram har visat sig väl lämpad för att säkerställa tillbörlighet i de nya internetmetoder som utvecklas parallellt med framträdandet av reklamsäljmetoder. Bedömningen visar emellertid att det bör göras mer för att garantera konsumentskydd på en hög nivå, i synnerhet i den gränsöverskridande handeln.
I ett åtföljande meddelande drog kommissionen också slutsatsen att det finns ett behov av en strängare och mer konsekvent verkställande av direktivets bestämmelser på sådana områden som resor, transport, digitala, internetbaserade och finansiella tjänster samt fast egendom.

Vägledande dokument och databas

År 2016 utfärdade kommissionen uppdaterad vägledning om genomförandet och tillämpningen av direktivet. Kommissionen förklarar viktiga begrepp och bestämmelser och ger praktiska exempel från rättspraxis i Europeiska unionens domstol och i nationella domstolar och förvaltningar, för att göra verkställandet enklare för de nationella myndigheterna och säkerställa en större rättslig säkerhet för näringsidkare.
Kommissionen har sammanställt en offentligt tillgänglig databas över de lagar i EU-länderna där direktivet är införlivat, och över deras rättspraxis, administrativa beslut, referenser till anknuten juridisk litteratur och annat relevant material På så sätt går det att jämföra EU-ländernas beslut och domar.
Databasen ska vara tillgänglig via e-juridikportalen 2017.

VILKEN PERIOD GÄLLER DIREKTIVET FÖR?

Det har gällt sedan den 12 december 2007. EU-länderna måste införliva det i sin nationella lagstiftning senast den 12 juni 2007.

BAKGRUND

Mer information finns här:

”Direktivet om otillbörliga affärsmetoder” på Europeiska kommissionens webbplats.

*** VIKTIGA BEGREPP**

God yrkessed: den nivå av fackmässighet och aktsamhet som en näringsidkare skäligen kan förväntas visa gentemot konsumenterna motsvarande hederlig marknadspraxis och/eller den allmänna principen om god tro i näringsidkarens bransch.

Konsument: en person som, med avseende på affärsmetoder som omfattas av detta direktiv, handlar för ändamål som ligger utanför dennes näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke.

Otillbörlig påverkan: utnyttjande av en maktställning i förhållande till konsumenten för att utöva påtryckning, även utan fysiskt våld eller hot om sådant, på ett sätt som avsevärt inskränker konsumentens förmåga att fatta ett välgrundat beslut.

RÄTTSAKT

Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/29/EG av den 11 maj 2005 om otillbörliga affärsmetoder som tillämpas av näringsidkare gentemot konsumenter på den inre marknaden och om ändring av rådets direktiv 84/450/EEG, Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG, 98/27/EG och 2002/65/EG och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2006/2004 (”direktivet om otillbörliga affärsmetoder”) (EUT L 149, 11.6.2005, s. 22–39).

ANKNYTANDE RÄTTSAKTER

Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om tillämpningen av direktivet om otillbörliga affärsmetoder: Att uppnå en hög grad av konsumentskydd och bygga upp tillit på den inre marknaden (COM(2013)138 final, 14.3.2013).

Rapport från kommissionen till Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén – Första rapporten om tillämpningen av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/29/EG av den 11 maj 2005 om otillbörliga affärsmetoder som tillämpas av näringsidkare gentemot konsumenter på den inre marknaden och om ändring av rådets direktiv 84/450/EEG och Europaparlamentets direktiv 97/7/EG, 98/27/EG och 2002/65/EG samt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2006/2004 (”direktivet om otillbörliga affärsmetoder”) (COM(2013)139 final, 14.3.2013).

Arbetsdokument från kommissionens avdelningar – Vägledning om genomförandet/tillämpningen av direktiv 2005/29/EG om otillbörliga affärsmetoder, som åtföljer dokumentet Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt regionkommittén – Ett helhetsgrepp på gränsöverskridande e-handel till nytta för enskilda och företag i EU (SWD(2016) 163 final, 25.5.2016).

Senaste uppdatering: 08/08/2018

Den här sidan sköts av Europeiska kommissionen. Informationen på denna sida avspeglar inte nödvändigtvis Europeiska kommissionens officiella ståndpunkt. Kommissionen påtar sig inte något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. Vänligen läs den rättsliga informationen för upplysningar om upphovsrätten till EU-sidor.